

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. május 16.
(OR. en)

9226/23

Intézményközi referenciaszám:
2022/0396(COD)

ENV 493
MI 407
AGRI 244
FOOD 34
ENT 103
IND 249
CONSOM 172
COMPET 451
CODEC 871

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	A csomagolásról és csomagolási hulladékról szóló rendelet: Az élelmiszer-biztonsággal és az élelmiszer-pazarlással kapcsolatos szempontok – <i>Az elnökség tájékoztatója</i> – <i>Véleménycsere</i>

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak azt az elnökségi háttérdokumentumot, amely a Tanács (Mezőgazdaság és Halászat) 2023. május 30-i ülésén a fent említett témában folytatandó véleménycsere során a miniszterek által megválaszolandó kérdéseket tartalmazza.

A csomagolásról és csomagolási hulladékról szóló rendelet: Az élelmiszer-biztonsággal és az élelmiszer-pazarlással kapcsolatos szempontok**– Elnökségi háttéranyag**

Az élelmiszerek az előállításuk, feldolgozásuk, tárolásuk, elkészítésük és felszolgálásuk során számos anyaggal és tárggyal érintkeznek, mielőtt ténylegesen fogyasztásra kerülnek. Az ilyen anyagok és tárgyak közé tartoznak az élelmiszerek csomagolása és tárolóedényei, az élelmiszerek feldolgozására szolgáló gépek, valamint a konyhai eszközök, az edények és az evőeszközök.

Bár az újrafeldolgozás aránya nőtt az EU-ban, a csomagolásból származó hulladék mennyiségének növekedési üteme gyorsabb, mint az újrafeldolgozása. Az elmúlt évtizedben a csomagolási hulladék mennyisége több mint 20%-kal nőtt, és ha nem kerül sor intézkedésekre, akkor 2030-ig várhatóan további 19%-kal fog nőni. A műanyag csomagolási hulladék esetében 2030-ra 46%-os növekedés várható. A csomagolási hulladék növekvő mennyisége fokozott környezeti következményekkel jár, ideértve az erőforrások nagyobb mértékű és nem hatékony felhasználását, a kedvezőtlen éghajlati hatásokat, a szemetelést, az aggodalomra okot adó anyagoknak a csomagolásban való túlzott felhasználását, valamint az olyan hulladékgazdálkodási kihívások számának ugrásszerű növekedését, mint például a rossz minőségű újrafeldolgozás és a túlzott hulladéklerakás és -égetés, továbbá az életciklus végi hulladékexport. Ugyanakkor a csomagolási hulladék csökkentése és az újrafeldolgozás fokozása hozzájárul az EU nyersanyagoktól és fosszilis tüzelőanyagoktól való importfüggőségének csökkentéséhez, az innováció ösztönzéséhez és a gazdasági növekedés fellendítéséhez, valamint a háztartások szükségtelen kiadásainak csökkentéséhez.

A csomagolás előállítása és a csomagolási hulladék kezelése 370 milliárd EUR teljes becsült árbevételt eredményezett az EU-ban. A csomagolás és csomagolási hulladék ágazatának átalakítása ezért fontos szerepet játszik és jelentős potenciált rejt magában abban a tekintetben, hogy Európa az európai zöld megállapodással összhangban tiszta, fenntartható és körforgásos gazdasággá váljon. A körforgásos gazdaságra vonatkozó bizottsági cselekvési terv nyomán a Tanács a 2019. október 4-i következtetéseiben (12791/19) megállapította többek között, hogy 2030-ra az uniós piacon forgalomba hozott valamennyi műanyag csomagolóanyagnak újrafelhasználhatónak vagy újrafeldolgozhatónak kell lennie, a csomagolásra vonatkozó uniós válogatási és újrafeldolgozási kapacitást pedig meg kell négyesíteni, és felkérte a Bizottságot, hogy tegyen további intézkedéseket.

A Bizottság 2022. november 30-án elfogadta a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendeletjavaslatot. A javaslat célja a csomagolási hulladék keletkezésének megelőzése, a magas színvonalú újrafeldolgozás fellendítése és a másodlagos nyersanyagok piacának létrehozása, valamint ezzel egyidejűleg a fogyasztók tájékoztatásának megkönnyítése és új üzleti lehetőségek teremtése.

A javaslat és az ahhoz tartozó hatásvizsgálat elemzését 2022. december 5-én kezdte meg az azzal megbízott környezetvédelmi munkacsoport. A Környezetvédelmi Tanács 2023. március 16-án irányadó vitát tartott az új csomagolási rendszerre irányuló átfogó törekvésről és a hulladékkeletkezés megelőzéséről.

Az élelmiszerek és italok csomagolása alapvető szerepet játszik a termékeknek a fogyasztók számára történő megóvásában és minőségük megőrzésében. Az élelmiszer-biztonság magas szintjének biztosítása érdekében az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő valamennyi anyagnak meg kell felelnie az európai piacon történő forgalomba hozatalkor az élelmiszerekkel rendeltetésszerűen érintkezésbe kerülő anyagokról és tárgyokról szóló 1935/2004/EK rendeletnek. Különösen fontos az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő, újrafeldolgozott műanyagokról szóló (EU) 2022/1616 rendelet, amely lehetővé teszi a PET mechanikus újrafeldolgozását és az egyéb műanyagokra vonatkozó új újrafeldolgozási technológiák kifejlesztését.

A javasolt, a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet célja a környezet magas szintű védelmének biztosítása a belső piacon az élelmiszer-biztonság és -higiénia magas szintjének fenntartása mellett, az élelmiszer-pazarlás csökkentésére irányuló politikák sérelme nélkül. A csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló javasolt rendelet révén hozott valamennyi intézkedés kiindulópontja az élelmiszer-biztonsági előírások betartása és az élelmiszer-pazarlás csökkentésére irányuló uniós célkitűzéssel való összeegyeztethetőség. Mivel a javasolt rendelet hatással lesz az élelmiszer- és italágazatra, amelyen belül a nagyobb fenntarthatóság érdekében alkalmazkodásra van szükség, az ilyen alkalmazkodásnak más uniós jogszabályokkal is összhangban kell állnia.

„A termelőtől a fogyasztóig” elnevezésű stratégia emlékeztet arra, hogy az élelmiszerbiztonság és az élelmiszer-biztonság az uniós élelmiszerrendszer sarokköveinek számítanak, ugyanakkor a fenntarthatóságot is kulcsfontosságú célkitűzésként határozza meg. „A termelőtől a fogyasztóig” stratégia célja a fenntartható élelmiszer-termelési módszerek támogatása, az egészségtudatos élelmiszer-választás megkönnyítése a fogyasztók számára, valamint a természeti erőforrások jobb felhasználásának és a szennyezés csökkentésének az előmozdítása.

„A termelőtől a fogyasztóig” stratégia egy másik szempontja, egyúttal szerves része a hulladékokról szóló 2008/98/EK keretirányelv tervezett felülvizsgálata. A Bizottság várhatóan kellő időben további intézkedéseket javasol az élelmiszer-pazarlás megelőzésére.

Az elnökség nagyon fontosnak tartja a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendeletjavaslatot. Mivel transzverzális jellegű és egyúttal összetett témáról van szó, rendkívül fontos, hogy a rendelet jogilag koherens legyen, és hatékonyan racionalizálja a csomagolási és hulladékágazatot, az élelmiszerláncot, valamint a fogyasztók egészségével és biztonságával, illetve a belső piac zökkenőmentes működésével kapcsolatos területeket.

A Mezőgazdasági és Halászati Tanács 2023. május 30-i ülésén folytatandó megbeszélések strukturálása érdekében az elnökség azt javasolja, hogy a tanácskozás középpontjában az élelmiszer-biztonsággal és az élelmiszer-pazarlással kapcsolatos szempontok álljanak. Az elnökség üdvözli továbbá a Bizottság által készített bevezető összefoglalót, amely áttekinti a rendelettervezetnek az élelmiszer- és italágazatot érintő főbb területeit.

Az elnökség az alábbi két kérdést javasolja megvitatni:

1. A javaslatnak a csomagolási hulladék jelentős csökkentésére irányuló célját illetően vannak-e olyan szempontok, amelyek figyelembevételét szükségesnek tartja az élelmiszer-biztonsági és -higiéniai normák garantálása, valamint az egységes piac működésének biztosítása érdekében? Az élelmiszer-pazarlás jelentős csökkentésének szükségessége terén mely tényezőkre kell különös hangsúlyt helyezni?
2. Hogyan lehet az újrahasználatot, az utántöltést és az újrafeldolgozást hatékony intézkedésként alkalmazni a csomagolási hulladék csökkentése és körforgásos jellegének növelése céljából – garantálva ugyanakkor az élelmiszer-biztonsági és -higiéniai normákat –, valamint hogyan lehet megfelelően kezelni a fenti javaslat és más vonatkozó uniós jogszabályok közötti kölcsönhatásokat és szinergiákat?